

Kyllä-sopimus Lempäälän kunnan ja Lempäälä-Seura ry:n välisestä yhteistyöstä Kuokkalan museoraitilla

Raportti sopimuskaudelta 1.5.2023-30.4.2024

Sopijaosapuolet

Lempäälä-Seura ry
pj. Hannu Kopola
Tanhuantie 50
37500 Lempäälä

Lempäälän kunta
Manttaalitie 15
37500 Lempäälä

Sopimuksen tavoitteen toteutuminen

Lempäälän kunnan ja Lempäälä-Seura ry:n toimijakumppanuutta Kuokkalan museoraitilla on kehitetty toimintatavoitteen mukaisesti. Yhteistyö on tuonut Kuokkalan museoraittia ja Lempäälän kuntaa myönteisellä tavalla esille ja lisännyt näkyvyyttä ja vetovoimaa matkailukohteena. Rungas ja laadukas tapahtumatarjonta on lisännyt erityisesti kuntalaisten kulttuurihyvinvointia, mutta toiminta on tavoittanut myös matkailijoita ja naapurikuntalaisia. Kuokkalan museoraitin kävijämäärät ovat kääntyneet pikkuhiljaa nousuun koronavuosien jälkeen. Palaute on ollut hyvää niin opastusten, alueen viihtyisyyden kuin tapahtumasisältöjen suhteen.

Sopimuksella on tuettu yhdistystä, jonka kanssa yhteistyössä ylläpidetään ainutlaatuista Kuokkalan museoraitin museokokonaisuutta. Sopimuksen ansiosta Lempäälä-Seura on pystynyt suuntaamaan voimavarojaan myös muuhun seuran säännöissä mainittuihin toimintamuotoihin. Yhdistys on vastavuoroisesti tarjonnut kunnalle suuren talkoopanoksen sekä toimijoidensa asiantuntemuksen.

Kuokkalan museoraitti kuuluu valtakunnalliseen Museoraitti-museoiden verkostoon ja Lempäälän kunnalla on sopimus Pirkanmaan maakuntamuseon johtamasta seutumuseoyhteistyöstä. Molemmat sopijapuolet ovat hyödyntäneet verkoston ja seutumuseon markkinointi-, asiantuntijapalvelu- ja koulutusmahdollisuuksia sopimuskaudella.

Sopimusvelvoitteiden toteutuminen

1. Lempäälä-Seura ry (myöh. yhdistys) ja Lempäälän kunta (kunta) ovat vastanneet Kuokkalan museoraitin (Kuokkalantie 14, 37550 Lempäälä) toiminnasta. Yhteistyö on toteutunut hyvässä hengessä. Toiminnan koordinointi on tapahtunut yhteisissä kokouksissa ja eri viestintäväilyä hyödyntäen. Keväällä 2024 päivitettiin tiedotussuunnitelma ja sopimusliitteenä ollut yhteistyön tarkempi kuvaus sekä museo-oppaan perehdytyspaketti.

Museotoiminta ja tapahtumat on järjestetty alueella, jonka kiinteistöistä yhdistys omistaa A. Eskolan kauppakiinteistön ja kunta seppä K. A. Koskisen kiinteistön, jonka tontilla on yhdistyksen omistama Puskeman Kustaan tölli. Yhdistyksen museokokoelmia on esillä kaupan lisäksi kunnan omistamissa museotiloissa ja Puskeman Kustaan töllissä. Koskisen kiinteistöön kuuluvan pajan esineistön omistaa kunta, mutta tilassa on myös yhdistyksen omistamia esineitä.

Yhdistyksen omistamalle museoesineistölle ja muulle materiaalille on varastotiloja kunnan omistamassa ns. Tuiskun kiinteistössä (Kuokkalantie 19). Keväällä 2024 Ari Viidanojan

toteuttama museoesineiden valokuvaus ja diariointi siirrettiin erillisellä, määräaikaisella sopimuksella Tuiskun yläkerran huoneeseen.

2. Kunta ei perinyt yhdistykseltä tilavuokraa omistamistaan tiloista eikä yhdistys kunnalta.
3. Kunta ja yhdistys järjestivät yhteistyössä Kuokkalan museoraitin näyttelyitä ja tapahtumia. Päävastuu viestinnästä oli kunnan kulttuuripalveluilla.

Kunnan palkkaama museo-opas opasti aukioloaikoina (15.5.–15.8.2023) Kuokkalan museoraitin museokierroksella kaikissa alueen museokohteissa. Yhdistyksen edustajia oli mukana opashaastatteluisissa sekä keväällä 2023 että 2024. Yhdistyksen omistaman kauppakiinteistön toimisto- ja sosiaalitalat olivat museo-oppaan ja kunnan kesäyöntekijöiden museoyhteistyöhön liittyvään käyttöön. (Kunnan kesäyöntekijöitä oli kesäkuussa kaksi ja heinäkuussa kaksi. Lisäksi yhdistyksellä oli kesäyöntekijä kaksi viikkoa OP:n kesäyötuella.)

Yhdistys osallistui Museoraitti-verkoston toimintaan ja tietyiltä osin seutumuseoyhteistyöhön, jossa päävastuisena oli kulttuurituottaja. Seutumuseotoiminta jatkuu kaudella 2024–2025. Keväällä 2023 pilotoitiin 3.-luokille suunnattu draamaopastus. Näyttelytaulut eri museokohteisiin valmistuivat keväällä 2024, samoin kunnan kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvä draamaopastus, jota pilotoitiin toukokuussa.

Kunta teki raitilla pieniä korjauksia kesällä 2023, mm. parturi-kampaamoon tehtiin kulkuramppi. Yhdistys korjautti kaupan makasiinin seiniä ja uusi katon sekä uusi pihan penkkien puuosat. Seutumuseoyhteistyönä toteutettiin Pirkanmaan maakuntamuseon perinnerakennusmestari Anne Uosukaisen neuvontakäynti 29.8.2023, josta tehtyyn muistioon kirjattiin museoraitin kiireellisimmät korjaustarpeet.

4. Kuokkalan museoraitin opastettujen museokierrosten pääsylipputulot ohjattiin kesällä 2023 yhdistykselle, joka kattaa tuloilla kokoelmahallinnan, talkootyön sekä seuran omistaman kiinteistön kuluja. Opastettuja kierroksia järjestettiin hyvin erilaisille ryhmille. Lempäälän kouluille ja varhaiskasvatuksen ryhmille suunnatut opastukset olivat maksuttomia. Kesän aikana järjestettiin yksi draamallinen lastenkierros.

Yhdistys järjesti myös erilliskäyntejä (mm. valokuvaus, opastetut kierrokset kesäaukioloajan ulkopuolella) ja peri niistä varaajilta hallituksensa määrittelemän korvauksen.

5. Yhdistys vastasi omistamistaan museokokoelmista, pysyvistä näyttelyistä ja vaihtuvista näyttelyistä sekä kunnan omistaman pajaesineistön kokoelmahallinnasta yhteistyössä kunnan kanssa. Kokoelmahallinta valokuvauksineen oli seuran hallituksen jäsenen Ari Viidanojan vastuulla.

Yhdistys järjesti Kuokkalan museoraitilla tapahtumia sekä kunnan kanssa että itsenäisesti. Tapahtumayhteistyö ja -viestintä toteutettiin kulttuurituottajan kanssa. Kulttuurituottaja ja museo-opas vastasivat tapahtumien näkyvyydestä Kuokkalan museoraitin sosiaalisessa median tileillä (Facebook, Instagram), yhdistys raitin FB:ssa ja omalla FB-tilillään. Kulttuuripalvelut vastasi lehti-ilmoituksista, näkyvyydestä eri tapahtumakalentereissa ja kunnan infotauluilla sekä muusta viestinnästä.

Kesän ja syksyn 2023 tapahtumat:

1.6.	Pihasoitto: Lempäälän Helkanuoret ja Pirkan kantele	60
17.6.	Lasten päivä	n. 300
6.7.	Pihasoitto: Äimätär	30
15.7.	Kuokkalankosken markkinapäivä (vastuu Lempäälä-Seura)	n. 500
3.8.	Pihasoitto: Retropop	170
24.9.	Ulkoilmaelokuva: Hamsterit (yhteistyössä Filmipyörä)	60
11.12.2023– 8.1.2024	Tonttupolku: valaistut jouluikkunat museorakennuksissa (yhteistyössä Tredun Lempäälän toimipiste)	n. 400

Kävijöitä kauppamuseossa kesällä 2023 oli 1.346. (Kaupassa voi poiketa ilman käyntimaksua.) Museokierroksille osallistui noin puolet asiakkaista. Opastettujen ryhmien koko vaihteli yhdestä opastetusta 15:een.

Näyttelyt:

Eila Ollilan 100-vuotisnäyttely Aleksanteri Eskolan kaupan salissa (Lempäälä-Seura ry). Lempäälä-Seura työsti näyttelyaineistosta Ritva Mäkelän toimittaman kirjan, joka julkaistiin toukokuussa 2024.

Sotaveteraanien perinnekammarissa jatkui muokattuna kesäksi 2022 valmistunut Lotta Svärd -järjestön 100-vuotisjuhluvuoteen liittynyt pienoisnäyttely (Lempäälän Sotaveteraanit ry).

Muu toiminta:

Lempäälä-Seura teki toistamiseen yhteistyösopimuksen 4H-yrittäjänuorten kanssa, jotka pitivät kesän ajan aittakahvilaa A. Eskolan makasiinissa. Kahvila sai paljon kiitosta ja yhteistyöstä oli hyötyä tapahtumapäivinä.